Motie

(vreemd aan de orde van de dag)

Houtstook: gezondheid en milieu

De gemeenteraad van Heerlen, bijeen in vergadering d.d. 27 november 2024;

gelet op artikel 28 van het Reglement van Orde;

Constaterende dat:

- in koudere maanden de houtkachels en open haarden weer aan gaan: enerzijds omdat vooral mensen in energiearmoede zich door de energiecrisis gedwongen hebben gezien om naar houtstook over te stappen, anderzijds omdat het aangenaam is;
- houtstook zeer ongezond is voor de houtstoker, zijn mogelijke huisgenoten en anderen in de omgeving;
- bij houtvuur rook ontstaat met daarin fijnstof en PAK's;
- fijnstof astma, COPD, chronische bronchitis, longkanker, hart- en vaatziekten en dementie kan veroorzaken of erger maken, en daarnaast de ontwikkeling van (ongeboren) kinderen schaadt;
- vrijkomende PAK's (polycyclische aromatische waterstoffen) vallen onder de Zeer Zorgwekkende Stoffen en kankerverwekkend zijn;
- mensen houtstookoverlast niet melden, omdat ze denken dat er toch niets mee wordt gedaan of om burenruzie te voorkomen;

Overwegende dat:

- de Gemeente Heerlen zich als deelnemer aan het Schone Lucht Akkoord wil inspannen voor een goede luchtkwaliteit en de gezondheid van haar inwoners;
- in een stad als Heerlen, waar gezondheid onder druk staat, we rekening moeten houden met elkaar en overlast door houtstook moeten voorkomen;
- het RIVM een nieuwe stookwijzer heeft gelanceerd waarbij onder andere geldt dat bij windkracht 2 of minder standaard code rood geldt;
- als deelnemergemeente aan het SLA er mogelijkheid is voor subsidie voor het verwijderen van houtkachels en schoorstenen, o.a. in de gemeente Utrecht wordt dit reeds lang toegepast;

Roept het college mitsdien op om:

- inwoners aan te sporen de adviezen van de vernieuwde Stookwijzer op te volgen en reeds in het huidige stookseizoen via haar communicatiekanalen hier aandacht aan te geven;
- in het Verduurzamingsoffensief in het bijzonder aandacht te hebben voor vervanging van houtstookafhankelijke warmtevoorzieningen;
- onderzoek te doen naar de specifiek voor Heerlen relevante mogelijkheden om overlast van houtstook tegen te gaan en de raad uiterlijk Q2 van 2025 te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Partij voor de Dieren,	D66,	Hart Leers,	Fractie Damen,
Elian Géron	Tom Dragstra	Roel Leers	Loek Damen
Jongerenpartij Heerlen,	GroenLinks,	PvdA,	
Jeroen Hendriks	Tahir Nefjodov	Henk Verreck	

==========

Aanvullende informatie:

- 27% van de uitstoot van fijnstof wordt veroorzaakt door houtstook. Houtrook bevat daarnaast veel ultrafijnstof. Ultrafijnstof (PM 0,1 µm) blijft volledig achter in de longblaasjes en kan tot in de bloedbaan doordringen;
- 75% van de uitstoot van PAK's (polycyclische aromatische waterstoffen) wordt veroorzaakt door houtstook. Deze stoffen vallen onder de Zeer Zorgwekkende Stoffen en zijn kankerverwekkend; (https://www.rivm.nl/sites/default/files/2023-10/Factsheet%20Effect%20van%20houtstook%20op%20luchtkwaliteit%20en%20gezondheid%20%28oktober%202023%29.pdf)

https://www.rivm.nl/binnenmilieu/chemische-stoffen-in-huisstof/polycyclische-aromatische- koolwaterstoffen-pak-s#:~:text=Het%20belangrijkste%20toxicologische%20effect%20van,en%20oog%2D%20en%20slijmvliesirritaties%20veroorzaken.

Stookwijzer:
https://www.rivm.nl/nieuws/nieuwe-criteria-stookwijzer-op-basis-van-overlast
https://www.rivm.nl/publicaties/herziening-criteria-stookwijzer

GGD: Overlast en gezondheidsklachten
https://ggdleefomgeving.nl/overlast/houtrook/

Amersfoort: https://www.amersfoort.nl/stook-geen-hout-bij-code-rood-oranje

Campagne MilieuCentraal Eerlijk over houtstook
https://www.milieucentraal.nl/energie-besparen/houtstook-verwarmen-met-hout/eerlijk-over-houtstook/

De Europese Raad

De Europese Raad heeft namelijk nieuwe normen vastgesteld die vanaf 2030 van kracht worden voor hout- en pelletkachels. Deze nieuwe regelgeving maakt deel uit van bredere 'emissie-eisen' die bedoeld zijn om de uitstoot door verkeer, industrie en consumenten te verminderen.

Deze grenswaarden zijn gebaseerd op de recente eisen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en hebben als doel om schonere lucht in Europa te realiseren. Vanaf 2030 moeten het verkeer, de landbouw en de consumenten aan deze nieuwe normen voldoen. Dit betekent ook dat de grenswaarden voor emissies bij hout- en pelletkachels worden aangescherpt, met een verlaging van emissies zoals fijnstof en stikstofoxide. De toestellen die aan deze nieuwe normen voldoen, mogen na 2030 nog worden verkocht.
De grenswaarde voor PM2.5 (fijnstof) wordt meer dan gehalveerd van 40 µg/m³ bij houtkachels en 20 µg/m³ bij pelletkachels naar 10 µg/m³. De grenswaarde voor stikstofdioxide daalt van 40 µg/m³ naar 20 µg/m³.

voor deze toestellen zijn er oplossingen beschikbaar, zoals 'nageschakelde technieken' waaronder elektrostatische filters. De ontwikkeling van deze filters is in volle gang, en het is te verwachten dat ze in de toekomst op grote schaal beschikbaar zullen zijn en dat de kosten aanzienlijk zullen dalen.

Lokale regelgeving in Nederland

De Nederlandse overheid volgt de Europese richtlijnen en stelt geen specifieke nationale regelgeving op voor hout- of pelletkachels. Dit wordt vooral overgelaten aan de gemeenten, die hier vaak moeite mee hebben vanwege een gebrek aan kennis. Enkele gemeenten hebben echter wel nieuwe verordeningen opgesteld en volgen daarbij de adviezen van de Stookwijzer (https://www.stookalert.nl/). Dit betekent bijvoorbeeld dat sfeerverwarming bij mistig weer niet is toegestaan. Buitenvuren, barbecues of sfeerverwarming binnenshuis zijn dan ook niet toegestaan. Dient uw kachel echter als hoofdverwarming, dan mag u deze wel gebruiken.
Gemeenten kunnen lokale regels opstellen die strenger zijn, vooral in gevallen van ernstige overlast voor buren. Een totaalverbod op houtstoken is echter niet mogelijk, omdat dit in strijd is met de Europese regelgeving.
Bron: https://germany.representation.ec.europa.eu/news/parlament-und-rat-einig-uber-neue-regeln-zur-luftqualitat-2024-02-21_de